

แนวคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ควรทราบ

สรุปคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดกรณีการละเว้นการปฏิบัติไม่ดำเนินการ กวดขันจับกุมปล่อยให้มีผู้ค้า หาบเร่ แผงลอยบนทางเท้าสาธารณะโดยมิได้รับอนุญาต (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อร.๖/๒๕๖๑)

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีประกอบธุรกิจจำหน่ายฟิล์มและบริการล้างรูป อัตรูป ตั้งอยู่เลขที่ ๒ - ๓ ถนนหน้าพระลาน แขวงพระบรมมหาราชวัง เขตพระนคร กรุงเทพฯ เหตุแห่งการฟ้องคดี เนื่องจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้ออกประกาศ สำนักงานเขตพระนคร เรื่อง ห้ามทำการค้าบริเวณถนนมหาราช (ตั้งแต่ท่าเตียนถึงท่าช้าง) ถนนหน้าพระลานและถนนหน้าพระธาตุ ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๕๗ เนื่องจากมีผู้ค้า ตั้งวางจำหน่ายสินค้าบนทางเท้าสาธารณะโดยมิได้รับอนุญาตกีดขวางทางสัญจรไปมาของประชาชนและ นักท่องเที่ยวในบริเวณดังกล่าว ทำให้เกิดความไม่เป็นระเบียบเรียบร้อยในพื้นที่เขตพระนคร โดยให้ทำการค้าได้ ถึงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๗ และห้ามทำการค้าในบริเวณดังกล่าว ตั้งแต่วันที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๗ เป็นต้นไป ต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้ออกประกาศสำนักงานเขตพระนครอีก ๑ ฉบับ เรื่อง ห้ามทำการค้าบริเวณถนนมหาราช (ตั้งแต่ท่าเตียนถึงท่าช้าง) ถนนหน้าพระลาน และถนนหน้าพระธาตุ ลงวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ เพื่อผ่อนปรน ให้ผู้ค้าหรือหาบเร่ แผงลอย ทำการค้าได้จากเดิมที่กำหนดวันสิ้นสุดในวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๗ โดยให้ทำการค้า ได้ถึงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ และตั้งแต่วันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ เป็นต้นไป หากพบการฝ่าฝืน สำนักงานเขตพระนครจะดำเนินการตามกฎหมายกับผู้กระทำผิดปรากฏว่าหลังจากวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ ยังมีผู้ค้า หาบเร่ แผงลอย อยู่บนทางเท้า ผู้ฟ้องคดีจึงมีหนังสือร้องเรียนไปยังผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสาม ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงได้มีหนังสือแจ้งผู้ฟ้องคดีว่าตรวจสอบแล้วไม่พบผู้ค้าหาบเร่ แผงลอยบนถนนหน้าพระลาน ซึ่งผู้ฟ้องคดีเห็นว่า ไม่เป็นความจริงแต่อย่างใด ปัจจุบันยังมีผู้ค้า หาบเร่ แผงลอยทำการค้าบนถนนทางเท้าอยู่ ทำให้ผู้ฟ้องคดี และประชาชนทั่วไปได้รับความเดือดร้อนเสียหาย ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาล ขอให้ศาลมีคำพิพากษา หรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามปฏิบัติหน้าที่ไม่ให้มีผู้ค้า หาบเร่ แผงลอย ตั้งบนถนนทางเท้าหน้าพระลาน เขตพระนคร กรุงเทพฯ อีกต่อไป ภายใน ๑๕ วัน นับจากวันที่ศาลปกครองมีคำพิพากษาหรือมีคำสั่ง และให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามชดใช้ค่าฤชาธรรมเนียม และค่าทนายความในอัตราอย่างสูงแทนผู้ฟ้องคดี

คำวินิจฉัยของศาลปกครองสูงสุด

คดีมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยว่า ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด ให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าเกินสมควรหรือไม่ ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีประกาศ สำนักงานเขตพระนคร เรื่อง ห้ามทำการค้าบริเวณถนนมหาราช (ตั้งแต่ท่าเตียนถึงท่าช้าง) ถนนหน้าพระลาน และถนนหน้าพระธาตุ ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๕๗ ผ่อนปรนให้ผู้ค้า หรือหาบเร่ แผงลอย ให้ทำการค้าได้ถึง วันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๗ และประกาศสำนักงานเขตพระนคร ลงวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ ผ่อนปรนให้ผู้ค้า ทำการค้าจนถึงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ โดยห้ามทำการค้าในบริเวณดังกล่าวตั้งแต่วันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ เป็นต้นไป หากพบการฝ่าฝืนสำนักงานเขตพระนครจะดำเนินการตามกฎหมายกับผู้กระทำความผิดต่อไป แต่ผู้ฟ้องคดีพบว่าภายหลังจากวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ ยังมีผู้ค้า หาบเร่ แผงลอย ทำการค้าในบริเวณ ดังกล่าว จึงมีหนังสือร้องเรียนไปยังผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสาม ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงได้มีหนังสือสำนักงานเขตพระนคร ที่ กท ๔๐๐๙/๖๖๑๖ ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ แจ้งผู้ฟ้องคดีว่าสำนักงานเขตพระนครได้ดำเนินการ จัดเจ้าหน้าที่ชุดสายตรวจเทศกิจกวดขันจับกุมเปรียบเทียบปรับผู้ค้าที่ฝ่าฝืนการกระทำความผิดอย่างต่อเนื่อง

แต่อาจมีผู้ค้าลักลอบมาตั้งวางขายสินค้าในบางช่วงเวลา ส่วนกรณีการร้องเรียนรับผลประโยชน์จากผู้ค้า ได้ตรวจสอบแล้ว ไม่พบว่ามีกรกระทำดังกล่าวแต่อย่างใด สำนักงานเขตพระนครจึงได้จัดทำแผนการจัดระเบียบผู้ค้า บริเวณเกาะรัตนโกสินทร์ โดยการยกเลิกผู้ค้าบริเวณถนนมหาราช (ตั้งแต่ท่าเตียนถึงท่าช้าง) ถนนหน้าพระลาน และถนนหน้าพระธาตุ ตั้งแต่วันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ เป็นต้นไป ดังนั้น การที่ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีประกาศ สำนักงานเขตพระนคร เรื่อง ห้ามทำการค้าบริเวณถนนมหาราช (ตั้งแต่ท่าเตียนถึงท่าช้าง) ถนนหน้าพระลาน และถนนหน้าพระธาตุ ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๕๗ โดยผ่อนปรนผู้ค้า หรือหาบเร่ แผงลอย ให้ทำการค้าได้ถึง วันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๗ และประกาศสำนักงานเขตพระนคร ลงวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ ผ่อนปรนให้ผู้ค้า ทำการค้าจนถึงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ โดยห้ามทำการค้าในบริเวณดังกล่าวตั้งแต่วันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ เป็นต้นไป หากพบว่าฝ่าฝืนสำนักงานเขตพระนครจะดำเนินการตามกฎหมายกับผู้กระทำความผิดต่อไป จึงเป็นการใช้อำนาจของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในการควบคุมผู้ค้า หรือหาบเร่ แผงลอย และดำเนินการเกี่ยวกับการจำหน่ายสินค้าในพื้นที่สาธารณะ โดยกำหนดเงื่อนไข และเงื่อนไขในการผ่อนผันให้ผู้ค้า หรือหาบเร่ แผงลอย ทราบว่าทางราชการได้อนุญาตให้ขายหรือจำหน่ายสินค้าบนถนน หรือในสถานสาธารณะได้ถึงเพียงวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ เท่านั้น เมื่อครบกำหนดตามที่ประกาศดังกล่าวกำหนดระยะเวลาสิ้นสุดไว้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จะดำเนินการตามกฎหมายกับผู้กระทำความผิดตามบทกำหนดโทษต่อไป อีกทั้ง เมื่อพิจารณาภาพถ่ายที่ผู้ฟ้องคดี นำส่งต่อศาลที่แสดงให้เห็นว่าเจ้าหน้าที่ได้ติดตั้งแผงกั้นโดยมีป้ายประกาศของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีข้อความห้าม มีให้ผู้ใดตั้งวางหรือทำการค้าบนถนนหรือในที่สาธารณะบริเวณรอบเกาะรัตนโกสินทร์ หากฝ่าฝืนต้องระวางโทษ ปรับไม่เกิน ๒,๐๐๐ บาท และข้อความขอบคุณผู้ค้าที่ให้ความร่วมมือไม่วางจำหน่ายสินค้าบริเวณรอบ เกาะรัตนโกสินทร์ รวมทั้งการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้มอบหมายให้เจ้าหน้าที่เทศกิจตรวจตรา ดูแลในพื้นที่พระนครทั้งหมด โดยเจ้าหน้าที่เทศกิจได้ลงพื้นที่ตรวจตราเป็นประจำทุกวัน ตั้งแต่เวลา ๙ ถึง ๑๘ นาฬิกา และทำรายงานการตรวจพื้นที่ทุกวันจากเดิมที่ออกตรวจเฉพาะวันอังคาร ช่วงเวลา ๘ ถึง ๑๒ นาฬิกา โดยผลการลงตรวจตราพื้นที่ปรากฏหลักฐานการจับกุมและปรับที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ทำการจับกุมผู้ฝ่าฝืน ระหว่างเดือนตุลาคมถึงเดือนธันวาคม ๒๕๕๕ รวม ๙๖ คน และในระหว่างเดือนมกราคมถึงเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ มีการจับกุมและเปรียบเทียบปรับผู้กระทำความผิดจำนวน ๑๑๔ ครั้ง จึงฟังได้ว่าผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามได้ ใช้อำนาจและปฏิบัติหน้าที่ตามที่มาตรา ๒๐ วรรคหนึ่ง (๑) มาตรา ๔๔ และมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติ รักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ ประกอบกับมาตรา ๘๙ วรรคหนึ่ง (๔) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘ ที่กำหนดให้ปฏิบัติแล้ว ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามมิได้ละเลยต่อหน้าที่หรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าเกินสมควรตามที่ผู้ฟ้องคดีอ้างแต่อย่างใด การที่ ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษายกฟ้องนั้นชอบแล้ว ศาลปกครองสูงสุดเห็นฟ้องด้วยจึงพิพากษายืน

สำนักเทศกิจ กรุงเทพมหานคร
วันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๑

๒๗ มิ.ย. ๒๕๖๑

○ คำพิพากษา
(อุทธรณ์)

(ด. ๒๒)

คดีหมายเลขดำที่ อร. ๑๘๗/๒๕๖๐
คดีหมายเลขแดงที่ อร. ๒ /๒๕๖๑

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลปกครองสูงสุด

วันที่ ๗ เดือน พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๑

ระหว่าง	นายสุวัฒน์ เศรษฐฐานภาพ	ผู้ฟ้องคดี
	ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ที่ ๑	
	ผู้อำนวยการเขตพระนคร ที่ ๒	
	ผู้อำนวยการสำนักเทศกิจ ที่ ๓	ผู้ถูกฟ้องคดี

เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร (อุทธรณ์คำพิพากษา)

ผู้ฟ้องคดียื่นอุทธรณ์คำพิพากษา ในคดีหมายเลขดำที่ ๕๕๕/๒๕๕๘ หมายเลขแดงที่ ๑๑๐๗/๒๕๖๐ ของศาลปกครองชั้นต้น (ศาลปกครองกลาง)

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีประกอบธุรกิจจำหน่ายฟิล์มและบริการล้างรูปอัดรูป โดยใช้ชื่อทางทะเบียนการค้าว่า แกรนด์ฟาเลขโฟโต้ ตั้งอยู่เลขที่ ๒ - ๓ ถนนหน้าพระลาน แขวงพระบรมมหาราชวัง เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร เหตุแห่งการฟ้องคดีนี้เนื่องจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้ออกประกาศสำนักงานเขตพระนคร เรื่อง ห้ามทำการค้าบริเวณถนนมหาราช (ตั้งแต่ท่าเตียนถึงท่าช้าง) ถนนหน้าพระลานและถนนหน้าพระธาตุ ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๕๗ เนื่องจากมีผู้ค้าตั้งวางจำหน่ายสินค้าบนทางเท้าสาธารณะโดยไม่ได้รับอนุญาต ซึ่งทำให้

/กิตขวาง...

กีดขวางทางสัญจรไปมาของประชาชนและนักท่องเที่ยวในบริเวณดังกล่าว และทำให้เกิดความไม่เป็นระเบียบเรียบร้อยในพื้นที่เขตพระนคร โดยให้ทำการค้าได้ถึงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๗ และห้ามทำการค้าในบริเวณดังกล่าวตั้งแต่วันที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๗ เป็นต้นไป ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงได้ออกประกาศสำนักงานเขตพระนคร เรื่อง ห้ามทำการค้าบริเวณถนนมหาธาตุ (ตั้งแต่ท่าเตียนถึงท่าช้าง) ถนนหน้าพระลาน และถนนหน้าพระธาตุ ลงวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ โดยประกาศดังกล่าวได้ผ่อนปรนให้ผู้ค้า หรือหาบเร่ แผงลอย ทำการค้าได้จากเดิมที่กำหนดวันสิ้นสุดไว้วันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๗ โดยให้ทำการค้าถึงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ และตั้งแต่วันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ เป็นต้นไป หากพบการฝ่าฝืนสำนักงานเขตพระนครจะดำเนินการตามกฎหมายกับผู้กระทำผิดต่อไป แต่ปรากฏว่าหลังจากวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ ยังมีผู้ค้า หาบเร่ แผงลอย อยู่บนทางเท้า ผู้ฟ้องคดีจึงมีหนังสือร้องเรียนไปยังผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสาม ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีหนังสือ ที่ กท ๔๐๐๘/๖๖๑๖ ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ แจ้งผู้ฟ้องคดีว่า ตรวจสอบแล้วไม่พบผู้ค้า หาบเร่ แผงลอยบนถนนหน้าพระลานซึ่งไม่เป็นความจริงแต่อย่างใด ปัจจุบันนี้ ยังมีผู้ค้า หาบเร่ แผงลอยทำการค้าบนถนนทางเท้าอยู่ ทำให้ผู้ฟ้องคดีและประชาชนทั่วไป ได้รับความเดือดร้อนเสียหาย จึงนำคดีมาฟ้องศาลปกครองชั้นต้น

ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง ดังนี้

๑. ให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามปฏิบัติหน้าที่ไม่ให้มีผู้ค้า หาบเร่ แผงลอย ตั้งบนถนนทางเท้าหน้าพระลาน เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร อีกต่อไป ภายใน ๑๕ วัน นับจากวันที่ศาลปกครองมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง

๒. ให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามชดใช้ค่าฤชาธรรมเนียม และค่าทนายความ ในอัตราอย่างสูงแทนผู้ฟ้องคดีด้วย

ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามให้การว่า กรุงเทพมหานครกำหนดนโยบายให้ทุกสำนักงานเขตทั้ง ๕๐ เขต ออกประกาศเกี่ยวกับการรักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อยจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยไม่ให้วางเกะกะกีดขวางทางสัญจร และให้ดูสวยงามเป็นระเบียบเรียบร้อย แต่ละพื้นที่จึงได้ออกประกาศกำหนดการห้ามทำการค้าบนถนนหรือหน้าร้านค้าในเขตพื้นที่เป็นพื้นที่ๆ ไป โดยแต่ละสำนักงานเขตอาจมีประกาศกำหนดเขตพื้นที่ที่จัดระเบียบหลายเขตพื้นที่ได้ ซึ่งบางเขตอาจจะมีการจัดระเบียบพื้นที่มากกว่า ๑๐ แห่ง สำหรับในเขตพื้นที่เขตพระนคร ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้ออกประกาศกำหนดเขตพื้นที่

/ห้ามทำการค้า...

ห้ามทำการค้า หาบเร่ แผงลอยบนถนน หรือบริเวณหน้าร้านค้า อันจะเป็นการเกะกะกีดขวาง การสัญจรและดูไม่สวยงาม คือ (๑) บริเวณถนนมหาราช (ตั้งแต่ท่าเตียนถึงท่าช้าง) (๒) บริเวณถนนหน้าพระลาน (๓) ถนนหน้าพระธาตุ... สำนักเทศกิจโดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ มีพนักงานเจ้าหน้าที่เทศกิจที่มีหน้าที่ตรวจตราทุกเขตพื้นที่ในสังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน ๑๘๐ คน ได้จัดแบ่งให้ไปตรวจแต่ละพื้นที่ทุกวัน สำหรับในเขตพื้นที่เขตพระนคร ช่วงบริเวณถนนหน้าพระลาน สำนักเทศกิจได้มอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่ไปทำการ ตรวจตราเป็นประจำทุกวันอังคาร ช่วงเวลาตั้งแต่ ๘ ถึง ๑๒ นาฬิกา เพื่อตรวจตราดูแล ว่ามีผู้วางหาบเร่ แผงลอย ฝ่าฝืนประกาศหรือไม่ และทุกวันที่เจ้าหน้าที่ไปตรวจจะต้องทำ รายงานการตรวจตราพื้นที่ไม่ว่าจะพบผู้กระทำความผิดหรือไม่ นอกจากนี้ หากมีการ ร้องเรียนด้วยโทรศัพท์ หรือลายลักษณ์อักษรเข้ามา สำนักเทศกิจจะส่งเจ้าหน้าที่ออกไป ตรวจสอบทันที โดยจากการตรวจสอบย้อนหลังไป ๓ เดือน ไม่พบว่ามีผู้ฝ่าฝืนประกาศดังกล่าว แต่อย่างใด แต่อาจเป็นไปได้ว่าเมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่เทศกิจไป ผู้ค้าที่ฝ่าฝืนจะเห็นก่อน และหลบหนีไป จึงทำให้ไม่พบผู้กระทำความผิด ส่วนสำนักงานเขตพระนคร มีเจ้าหน้าที่เทศกิจ ซึ่งมีหน้าที่ตรวจตราดูแลในเขตจำนวน ๑๒๐ คน สำหรับจุดพื้นที่เขตถนนหน้าพระลาน และสนามหลวง ท่าช้าง ท่าพระจันทร์ ท่าเตียน ถนนสนามไชย ถนนราชดำเนินใน ถนนมหาราช ถนนพระจันทร์ ถนนหน้าพระธาตุ ถนนท้ายวัง ถนนเชตุพน ถนนราชินี มีเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นผู้รับผิดชอบจำนวน ๑๘ คน ถือว่ามีจำนวนน้อยมาก เมื่อเทียบกับ พื้นที่ที่ต้องดูแลรับผิดชอบ ทางสำนักงานเขตพระนครได้ให้เจ้าหน้าที่เทศกิจทั้ง ๑๘ คน ออกตรวจตราพื้นที่ที่รับผิดชอบทุกวัน หากพบผู้กระทำความผิดหรือไม่พบผู้กระทำความผิด ก็ต้องทำรายงานทุกวัน สำหรับบริเวณที่ผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้อง ได้ตรวจสอบรายงานผล การตรึงพื้นที่บริเวณถนนมหาราช ถนนหน้าพระลาน ถนนหน้าพระธาตุ ตั้งแต่เวลา ๘ ถึง ๑๘ นาฬิกา ย้อนหลังไป ๓ เดือน ตั้งแต่เดือนตุลาคมถึงธันวาคม ๒๕๕๘ พบว่า มีผู้ฝ่าฝืนประกาศรวม ๙๖ คน ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ทำการจับกุมและทำรายงานไว้ เหตุที่พนักงานเจ้าหน้าที่เทศกิจจับกุมผู้ฝ่าฝืนได้จำนวนน้อย เนื่องจากว่าผู้ฝ่าฝืน อาจมีวิธีการที่จะทำให้ทราบเจ้าหน้าทีเทศกิจมาตรวจจับผู้กระทำความผิด จึงได้หลบหนี ไปก่อนที่พนักงานเจ้าหน้าที่จะไปถึง พนักงานเจ้าหน้าที่ของกรุงเทพมหานครทั้งหมด ได้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามจึงไม่ได้ละเลยต่อการปฏิบัติหน้าที่ หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่แต่อย่างใด

/ผู้ฟ้องคดี...

ผู้ฟ้องคดีคัดค้านคำให้การว่า คำให้การของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามไม่เป็นความจริง ทั้งสิ้น กล่าวคือ ภาพถ่ายที่แนบมาพร้อมคำให้การนั้นเป็นจุดที่ไม่มีผู้ค้า หรือหาบเร่ แผลงลอย ทำการค้า โดยหลังจากที่ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นฟ้องคดีต่อศาล จนถึงเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ยังมีผู้ค้า หรือหาบเร่ แผลงลอยอยู่เป็นเวลา ๑ ปีแล้ว ทั้งเจ้าหน้าที่เทศกิจได้พบเห็นผู้ค้า หาบเร่ แผลงลอย แต่เพิกเฉยไม่ทำการจับกุม

ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามให้การเพิ่มเติมว่า ได้จัดข้าราชการและลูกจ้างฝ่ายเทศกิจ ปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อย ของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยประชาสัมพันธ์ สอดส่องและกวดขัน พร้อมจับกุมผู้ฝ่าฝืน ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งพนักงานเจ้าหน้าที่บริเวณท่าช้างถึงท่าเตียน ถนนหน้าพระลาน ถนนหน้าพระธาตุ ทุกวันอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งดูแลความปลอดภัยช่วยเหลือประชาชน และนักท่องเที่ยวในบริเวณดังกล่าวด้วย ทั้งนี้ ในการปฏิบัติหน้าที่หากพบและได้จับกุม ผู้กระทำความผิดพนักงานเจ้าหน้าที่จะแจ้งให้ผู้กระทำความผิดจัดการลบ ล้าง กวาด เก็บ ตกแต่ง ปรับปรุงสิ่งที่เป็นความผิดมิให้ปรากฏอีกต่อไปภายในระยะเวลาที่กำหนด ถ้าผู้กระทำความผิดยินยอมปฏิบัติตามให้คดีเป็นอันเลิกกัน ถ้าผู้กระทำความผิดไม่ปฏิบัติตาม จะดำเนินการตามพระราชบัญญัติดังกล่าวต่อไป โดยมีรายงานการปฏิบัติหน้าที่ของ พนักงานเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามในเดือนมกราคมถึงเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ และมีการจับกุมและเปรียบเทียบปรับผู้กระทำความผิด จำนวน ๑๑๔ ครั้ง ส่วนสำเนา ภาพถ่ายที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างเป็นภาพถ่ายขณะที่เจ้าหน้าที่เทศกิจกำลังคุยกับผู้ค้า เป็นการแจ้งให้ผู้กระทำความผิดดำเนินการแก้ไขสิ่งที่เป็นความผิดมิให้ปรากฏอีกต่อไป ภายในระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งผู้ฟ้องคดีทราบดีว่าในช่วงเวลาเช้าที่เจ้าหน้าที่เทศกิจ ออกปฏิบัติหน้าที่จะไม่มีผู้ค้าหรือหาบเร่แผลงลอยทำการค้า เมื่อเจ้าหน้าที่เทศกิจ ไปปฏิบัติหน้าที่ยังบริเวณรับผิดชอบบริเวณอื่นทำให้ไม่สามารถประชาสัมพันธ์ สอดส่อง และกวดขันผู้ทำการค้าบริเวณทางเท้าถนนหน้าพระลานได้ตลอดเวลา จึงมีผู้ค้าลักลอบ ไปตั้งวางขายของในบางช่วงเวลาและในกรณีที่ตรวจพบก็จะทำการจับกุมเปรียบเทียบปรับ ตามอำนาจหน้าที่ โดยปัจจุบันเจ้าหน้าที่ยังประชาสัมพันธ์ สอดส่องและกวดขันอย่างต่อเนื่อง ไม่ได้ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดแต่ประการใด

ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาแล้วเห็นว่า คดีนี้ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้ออกประกาศผ่อนปรนขยายเวลาให้ผู้ค้าทำการค้าได้จนถึงวันที่ ๒๐

/พฤศจิกายน ๒๕๕๗...

พศจิกายน ๒๕๕๗ ตามประกาศสำนักงานเขตพระนคร เรื่อง ห้ามทำการค้าบริเวณ ถนนมหาราช (ตั้งแต่ท่าเตียนถึงท่าช้าง) ถนนหน้าพระลานและถนนหน้าพระธาตุ ลงวันที่ ๓ พศจิกายน ๒๕๕๗ และประกาศห้ามทำการค้าในบริเวณดังกล่าวตั้งแต่วันที่ ๒๑ พศจิกายน ๒๕๕๗ เป็นต้นไป หากพบการฝ่าฝืน สำนักงานเขตพระนครและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จะดำเนินการตามกฎหมายกับผู้กระทำความผิดต่อไป แต่ข้อเท็จจริงปรากฏว่า หลังจากวันที่ ๒๑ พศจิกายน ๒๕๕๗ ยังมีผู้ค้า หาบเร่ แผงลอยทำการค้าในบริเวณดังกล่าว ผู้ฟ้องคดี จึงมีหนังสือร้องเรียนไปยังผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสาม ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จึงได้มอบหมายให้เจ้าหน้าที่เทศกิจตรวจตราดูแลในเขตพื้นที่พระนครทั้งหมด โดยเจ้าหน้าที่เทศกิจได้ลงพื้นที่ตรวจตราเป็นประจำทุกวัน ตั้งแต่เวลา ๙ ถึง ๑๘ นาฬิกา และทำรายงาน การตรวจพื้นที่ทุกวัน จากเดิมที่ออกตรวจเฉพาะวันอังคาร ช่วงเวลา ๘ ถึง ๑๒ นาฬิกา โดยผลการลงตรวจตราพื้นที่ตั้งแต่เดือนตุลาคมถึงเดือนธันวาคม ๒๕๕๘ ปรากฏว่า พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ทำการจับกุมผู้ฝ่าฝืนรวม ๙๖ คน หลังจากนั้น ได้มีการลงพื้นที่ตรวจตราอย่างต่อเนื่อง ปรากฏตามรายงานการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสาม ในช่วงเดือนมกราคมถึงเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ และจากภาพถ่ายที่ผู้ฟ้องคดีนำเสนอต่อศาล เจ้าหน้าที่ได้ตั้งแผงกั้นมีป้ายประกาศของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีข้อความห้ามมิให้ผู้ใด ตั้งวางหรือทำการค้าบนถนนหรือในที่สาธารณะ บริเวณรอบเกาะรัตนโกสินทร์ หากฝ่าฝืน ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ๒,๐๐๐ บาท และมีป้ายที่มีข้อความขอบคุณผู้ค้าที่ให้ความร่วมมือ ไม่วางจำหน่ายสินค้าบริเวณรอบเกาะรัตนโกสินทร์ ประกอบกับปรากฏหลักฐานการจับกุมและ ปรับที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ทำการจับกุมผู้ฝ่าฝืนในเดือนมกราคมถึงเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ จำนวน ๑๑๔ ครั้ง จึงเห็นได้ว่าผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามได้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ในการโฆษณา ให้ประชาชนหรือผู้ค้าทราบถึงหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติตามประกาศสำนักงานเขตพระนคร เรื่อง ห้ามทำการค้าบริเวณถนนมหาราช (ตั้งแต่ท่าเตียนถึงท่าช้าง) ถนนหน้าพระลานและ ถนนหน้าพระธาตุ ที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็น ระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๔ และมาตรา ๔๔ แล้ว ตลอดจน มีการสอดส่องและกวดขันไม่ให้มีการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติดังกล่าว โดยเมื่อพบผู้ฝ่าฝืนหรือ ผู้กระทำความผิดก็ดำเนินการจับกุมและดำเนินการเปรียบเทียบปรับผู้ค้า หาบเร่ แผงลอย แล้ว ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามจึงได้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๔๔ (๑) (๒) และ (๔) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวแล้ว แม้จะปรากฏว่ายังมีผู้ค้า หาบเร่ แผงลอยลักลอบ

/ทำการค้า...

ทำการค้าในบริเวณที่ประกาศห้ามอยู่บ้างก็ตาม แต่เจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามก็ยังลงพื้นที่ตรวจตราและจับกุมผู้ฝ่าฝืนอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น แม้ภายหลังที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ กำหนดสิ้นสุดระยะเวลาผ่อนปรนให้มีการขายสินค้าในบริเวณดังกล่าวแล้ว แต่ก็ยังมีผู้ค้าขายฝ่าฝืนอยู่ก็ตาม แต่หลังจากที่ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือร้องเรียนผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามก็ได้เร่งรัดและดำเนินการมิให้มีการฝ่าฝืนประกาศดังกล่าวอีกต่อไป กรณีจึงถือว่าผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามได้ปฏิบัติหน้าที่ครบถ้วนแล้ว ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามมิได้ละเลยต่อการปฏิบัติหน้าที่หรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าแต่อย่างใด

ส่วนกรณีที่ผู้ฟ้องคดีขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามชดใช้ค่าฤชาธรรมเนียมและค่าทนายความอย่างสูงแทนผู้ฟ้องคดีนั้น เห็นว่า ไม่มีบทกฎหมายใดในพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ บัญญัติให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามชำระค่าฤชาธรรมเนียมศาลและค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีแทนผู้ฟ้องคดี เพียงแต่มาตรา ๗๒/๑ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว บัญญัติให้ศาลมีคำสั่งคืนค่าธรรมเนียมศาลทั้งหมดหรือบางส่วนตามส่วนของการชนะคดี ศาลจึงไม่มีอำนาจกำหนดค่าบังคับให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามชำระค่าธรรมเนียมศาลและค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีแทนผู้ฟ้องคดีได้

ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง

ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามได้ปฏิบัติหน้าที่ครบถ้วนหรือไม่เพียงใด เพราะจากภาพถ่ายที่ผู้ฟ้องคดีได้นำส่งต่อศาลปกครองชั้นต้น เจ้าหน้าที่ที่ตั้งแผงกันมีป้ายประกาศของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ข้อความห้ามมิให้ผู้ใดตั้งวางหรือทำการค้าบนถนนหรือในที่สาธารณะ หากฝ่าฝืนต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ๒,๐๐๐ บาท ขอศาลปกครองสูงสุดพิจารณาแม้จะมีคำเตือนดังกล่าวแจ้งแล้ว แต่ก็ยังคงมีผู้ค้าทำการค้าขายในพื้นที่ใกล้เคียงกันประกาศดังกล่าว และเมื่อวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในเวลานั้นดำรงตำแหน่งรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ให้สัมภาษณ์ว่า ยังพบความหละหลวมของเจ้าหน้าที่เทศกิจที่ไม่ปฏิบัติตามนโยบาย ทั้งยังเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการจ่ายเงินสินบนจากผู้ค้าแผงลอย และกล่าวว่า ขอร้องว่าเรื่องผลประโยชน์อย่าทำให้มันน่าเกลียด ที่รู้มานโยบายของกรุงเทพมหานครพยายามลดจุดผ่อนผันมาตลอด แต่ปรากฏว่ามีหัวหน้าฝ่ายเทศกิจบางคนแอบไปเพิ่มจุดผ่อนผันเสียเอง เรียกรับเงิน ผอมอยู่ฝ่ายสืบสวนมาตลอดชีวิต รู้เห็นว่าใครทำอะไร ตอนนั้นผมจะตักเตือนไว้ก่อน หากยังพบการกระทำความผิด จะดำเนินการขั้นเด็ดขาด

กับหัวหน้า...

กับหัวหน้าฝ่ายเทคนิคในเขตนั้นๆ ทั้งนี้ จึงเห็นว่าในช่วงเวลานั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ทราบ
ว่ามีการทุจริต เปิดให้มีผู้ค้าหาบเร่แผงลอยได้

ขอให้ศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษากลับคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น
เป็นให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามปฏิบัติหน้าที่ไม่ให้มีผู้ค้า หาบเร่ แผงลอย ตั้งบนถนนทางเท้า
หน้าพระลาน เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร อีกต่อไป ภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่
ศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษา

ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามแก้อุทธรณ์ว่า คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น
ชอบด้วยข้อเท็จจริงและกฎหมายแล้ว และเห็นพ้องด้วยกับคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น
ที่ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีป้ายประกาศห้ามมิให้ผู้ใดตั้งวางหรือทำการค้า
บนถนนหรือในที่สาธารณะ แต่ยังมีผู้ค้าหาบเร่แผงลอยฝ่าฝืนทำการค้านั้น ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสาม
ได้ให้การไว้ในชั้นพิจารณาของศาลปกครองชั้นต้นแล้วว่า สำนักงานเขตพระนครได้จัด
ข้าราชการและลูกจ้างฝ่ายเทคนิคปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาด
และความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยประชาสัมพันธ์ สอดส่อง
และกวดขัน พร้อมจับกุมผู้ฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามคำสั่งพนักงานเจ้าหน้าที่ โดยในการปฏิบัติหน้าที่
หากพบและได้จับกุมผู้กระทำความผิดพนักงานเจ้าหน้าที่จะแจ้งให้ผู้กระทำความผิดจัดการ
ลบ ล้าง กวาด เก็บ ตกแต่ง ปรับปรุงสิ่งที่เป็นความผิดมิให้ปรากฏอีกต่อไปภายในระยะเวลา
ที่กำหนด ถ้าผู้กระทำความผิดยินยอมปฏิบัติตามคดีเป็นอันเลิกกันตามพระราชบัญญัติ
ดังกล่าว และเมื่อเจ้าหน้าที่เทคนิคไปปฏิบัติหน้าที่ยังบริเวณอื่นทำให้ไม่สามารถประชาสัมพันธ์
สอดส่องและกวดขันผู้ทำการค้าบริเวณที่พิพาท (บนทางเท้าถนนหน้าพระลาน) ได้ตลอดเวลา
ก็จะมีผู้ค้าลักลอบไปตั้งวางขายของในบางช่วงเวลา และในกรณีที่ตรวจพบก็จะทำการจับกุม
เปรียบเทียบปรับตามอำนาจหน้าที่ ส่วนกรณีการประชุมใหญ่เจ้าหน้าที่เทคนิค สำนักเทคนิค
และ ๕๐ สำนักงานเขตกรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑
ขณะปฏิบัติหน้าที่รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร กล่าวในที่ประชุมเพื่อเป็นการป้องปราม
การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่เทคนิคสำนักเทคนิค และ ๕๐ สำนักงานเขต หากได้เจาะจงถึง
สำนักเทคนิคหรือสำนักงานเขตใดเขตหนึ่ง และผู้ฟ้องคดีได้กล่าวอ้างคำพูดของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑
โดยไม่มีพยานหลักฐานใดสนับสนุนว่าคำพูดของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ กล่าวถึงเจ้าหน้าที่เทคนิค
สำนักเทคนิคและสำนักงานเขตพระนคร

/ขอให้...

ขอให้ศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษายืนตามคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น

ศาลปกครองสูงสุดออกนั่งพิจารณาคดี โดยได้รับฟังสรุปข้อเท็จจริงของ
ตุลาการเจ้าของสำนวน และคำชี้แจงด้วยวาจาประกอบคำแถลงการณ์ของตุลาการผู้แถลงคดี
ศาลปกครองสูงสุดได้ตรวจพิจารณาเอกสารทั้งหมดในสำนวนคดี กฎหมาย
ระเบียบ ข้อบังคับ ฯลฯ ที่เกี่ยวข้องประกอบแล้ว

ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า กรุงเทพมหานครมีนโยบายให้ทุกสำนักงานเขต
ออกประกาศเกี่ยวกับการรักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อย จัดระเบียบหาบเร่ แผงลอย
ไม่ให้วางเกะกะกีดขวางทางสัญจรและให้ดูสวยงามเป็นระเบียบเรียบร้อย ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒
จึงได้ออกประกาศสำนักงานเขตพระนคร เรื่อง ห้ามทำการค้าบริเวณถนนมหาธาตุ (ตั้งแต่
ท่าเตียนถึงท่าช้าง) ถนนหน้าพระลานและถนนหน้าพระธาตุ ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๕๗
โดยประกาศดังกล่าวได้ผ่อนปรนให้ผู้ค้า หรือหาบเร่ แผงลอย ให้ทำการค้าได้ถึงวันที่ ๓๑
สิงหาคม ๒๕๕๗ โดยตั้งแต่วันที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๗ เป็นต้นไป หากพบการฝ่าฝืน
สำนักงานเขตพระนครจะดำเนินการตามกฎหมายกับผู้กระทำความผิดต่อไป ต่อมา
ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้ออกประกาศสำนักงานเขตพระนคร เรื่อง ห้ามทำการค้าบริเวณถนนมหาธาตุ
(ตั้งแต่ท่าเตียนถึงท่าช้าง) ถนนหน้าพระลานและถนนหน้าพระธาตุ ลงวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๗
โดยได้ผ่อนปรนขยายเวลาให้ผู้ค้าทำการค้าได้จนถึงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ และห้าม
ทำการค้าในบริเวณดังกล่าว ตั้งแต่วันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ เป็นต้นไป โดยกำหนด
มาตรการว่าหากพบการฝ่าฝืนสำนักงานเขตพระนครจะดำเนินการตามกฎหมายกับผู้กระทำ
ความผิดต่อไป แต่หลังจากวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ ยังมีผู้ค้า หาบเร่ แผงลอย
ทำการค้าในบริเวณที่ได้มีการประกาศห้ามดังกล่าวอยู่ ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นผู้ประกอบการ
จำหน่ายฟิล์มถ่ายรูปและบริการล้างอัดรูปบริเวณหน้าถนนหน้าพระลาน จึงมีหนังสือร้องเรียน
ไปยังผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสาม ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีหนังสือสำนักงานเขตพระนคร ที่ กท
๔๐๐๘/๖๖๑๖ ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ เรื่อง การดำเนินการแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียน
แจ้งผู้ฟ้องคดีว่าสำนักงานเขตพระนครได้ดำเนินการจัดเจ้าหน้าที่ชุดสายตรวจเทศกิจกวาดขัน
จับกุมเปรียบเทียบปรับผู้ค้าที่ฝ่าฝืนการกระทำความผิดอย่างต่อเนื่อง แต่อาจมีผู้ค้าลักลอบ
มาตั้งวางขายในบางช่วงเวลา ส่วนกรณีการเรียกปรับประโยชน์จากผู้ค้าได้ตรวจสอบแล้ว
ไม่พบว่ามีกรณีการกระทำดังกล่าวแต่อย่างใด สำนักงานเขตพระนครและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

/ได้เข้าควบคุม...

ได้เข้าควบคุมพื้นที่มิให้มีการตั้งวางจำหน่ายสินค้าโดยเด็ดขาดรวมทั้งจะปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณเกาะรัตนโกสินทร์ให้มีความสวยงามเป็นระเบียบเรียบร้อยอย่างยั่งยืนต่อไป แต่ผู้ฟ้องคดีเห็นว่ายังไม่เป็นไปตามหนังสือแจ้งการดำเนินการแก้ไขของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เนื่องจากยังมีผู้ค้า หาบเร่ แผงลอยทำการค้าในบริเวณที่มีการประกาศห้าม จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้น โดยผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามกล่าวอ้างว่า สำนักเทศกิจซึ่งมีเจ้าหน้าที่เทศกิจจำนวน ๑๘๐ คน มีหน้าที่ตรวจตราทุกเขตพื้นที่ในสังกัดกรุงเทพมหานครได้จัดแบ่งให้มีการตรวจตราแต่ละพื้นที่ทุกวัน ซึ่งในพื้นที่เขตพระนครช่วงบริเวณถนนหน้าพระลาน ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้มอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่ ไปทำการตรวจตราทุกวันอังคาร ตั้งแต่เวลา ๘ ถึง ๑๒ นาฬิกา ซึ่งจากการตรวจสอบ ย้อนหลังไป ๓ เดือน ไม่พบว่า มีผู้ฝ่าฝืน แต่ประการใด ส่วนสำนักงานเขตพระนครมีเจ้าหน้าที่เทศกิจซึ่งมีหน้าที่ตรวจตราดูแลในเขต จำนวน ๑๒๐ คน สำหรับพื้นที่เขตถนนหน้าพระลาน สนามหลวง ท่าช้าง ท่าพระจันทร์ ท่าเตียน ถนนสนามไชย ถนนราชดำเนินใน ถนนมหาธาตุ ถนนพระจันทร์ ถนนหน้าพระธาตุ ถนนท้ายวัง ถนนเชตุพน ถนนราชินี มีเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นผู้รับผิดชอบดูแลตรวจตรา จำนวน ๑๘ คน และหลังจากมีข้อร้องเรียน ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้สั่งการให้ฝ่ายเทศกิจ ออกตรวจตราดูแลพื้นที่ทุกวัน และไม่ว่าจะพบผู้กระทำความผิดหรือไม่ก็ต้องทำรายงานทุกวัน แต่เมื่อตรวจสอบการดำเนินการย้อนหลังไปสามเดือนตั้งแต่เดือนตุลาคมถึงเดือนธันวาคม ๒๕๕๘ ปรากฏมีผู้ฝ่าฝืนที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้จับกุมผู้ฝ่าฝืนรวม ๘๖ คน และอ้างว่า หลังจากนั้นเจ้าหน้าที่เทศกิจได้ลงพื้นที่ตรวจตราอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่เดือนมกราคมถึงเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ พนักงานเจ้าหน้าที่ได้มีการจับกุมและเปรียบเทียบปรับผู้ฝ่าฝืน มีผู้ฝ่าฝืนหรือกระทำความผิด จำนวน ๑๑๔ ครั้ง เหตุที่การจับกุมผู้ฝ่าฝืนได้จำนวนน้อยนั้น เนื่องจากพนักงานเจ้าหน้าที่มีจำนวนน้อยไม่พอที่จะอยู่ประจำจุดแต่ละพื้นที่ได้ จึงทำให้ผู้กระทำความผิดหลบหนีไปก่อนที่จะถูกจับกุม โดยในช่วงเวลาดังกล่าวผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างว่า ยังมีผู้ค้า หาบเร่ แผงลอย ทำการค้าในบริเวณที่มีประกาศห้ามทำการค้าบริเวณนั้นอยู่อย่างต่อเนื่อง ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามอ้างว่าในช่วงเช้าเป็นช่วงเวลาที่เจ้าหน้าที่เทศกิจออกปฏิบัติหน้าที่จะไม่มีผู้ค้าหรือหาบเร่ แผงลอยทำการค้า แต่เมื่อเจ้าหน้าที่เทศกิจไปปฏิบัติหน้าที่ยังบริเวณรับผิดชอบบริเวณอื่นทำให้ไม่สามารถประชาสัมพันธ์ สอดส่อง และกวาดขันผู้ทำการค้าบริเวณทางเท้าถนนหน้าพระลานได้ตลอดเวลา จึงมีผู้ค้าลักลอบไปตั้งวางจำหน่ายในบางช่วงเวลา ปัจจุบันเจ้าหน้าที่ได้ทำการประชาสัมพันธ์ สอดส่องและกวาดขันอย่างต่อเนื่อง

/ผู้ฟ้องคดี...

ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้น ซึ่งศาลปกครองชั้นต้นมีคำพิพากษายกฟ้อง
ผู้ฟ้องคดีไม่เห็นฟ้องด้วย จึงได้อุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุด

ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาแล้วเห็นว่า คดีมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยว่า
ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่
ล่าช้าเกินสมควร หรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร
พ.ศ. ๒๕๒๘ มาตรา ๘๘ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายอื่น ให้กรุงเทพมหานคร
มีอำนาจหน้าที่ดำเนินกิจการในเขตกรุงเทพมหานครในเรื่องดังต่อไปนี้... (๔) การรักษาความสะอาด
และความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง... พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็น
ระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๔ บัญญัติว่า ในพระราชบัญญัตินี้
เจ้าพนักงานท้องถิ่น หมายความว่า... (๔) ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร สำหรับในเขต
กรุงเทพมหานคร... พนักงานเจ้าหน้าที่ หมายความว่า... (๔) ปลัดกรุงเทพมหานคร
รองปลัดกรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการเขตและผู้ช่วยผู้อำนวยการเขต สำหรับในเขตกรุงเทพมหานคร
มาตรา ๒๐ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ห้ามมิให้ผู้ใด (๑) ปรุงอาหาร ขายหรือจำหน่ายสินค้าบนถนน
หรือในสถานสาธารณะ (๒) ใช้รถยนต์หรือล้อเลื่อนเป็นที่ปรุงอาหารเพื่อขายหรือจำหน่ายให้แก่
ประชาชนบนถนนหรือในสถานสาธารณะ (๓) ขายหรือจำหน่ายสินค้าซึ่งบรรทุกบนรถยนต์
รถจักรยานยนต์ หรือล้อเลื่อนบนถนนหรือในสถานสาธารณะ วรรคสอง บัญญัติว่า ความในวรรคหนึ่ง
มิให้ใช้บังคับแก่การปรุงอาหารหรือการขายสินค้าตาม (๑) หรือ (๒) ในถนนส่วนบุคคลหรือในบริเวณที่
เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ประกาศผ่อนผันให้กระทำได้ในระหว่างวัน เวลาที่
กำหนด ด้วยความเห็นชอบของเจ้าพนักงานจราจร มาตรา ๔๔ บัญญัติว่า นอกจากอำนาจหน้าที่ที่
ได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นและพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจหน้าที่
ดังต่อไปนี้ (๑) โฆษณาให้ประชาชนได้ทราบถึงหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้
(๒) สอดส่องและกวดขันไม่ให้มีการฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้โดยเคร่งครัด (๓) ดักเตือน
ผู้กระทำความผิดหรือสั่งให้ผู้กระทำความผิดแก้ไขหรือขจัดความสกปรก หรือความไม่เป็น
ระเบียบหรือความไม่เรียบร้อยให้หมดไป (๔) จับกุมผู้กระทำความผิดซึ่งไม่เชื่อฟังคำตักเตือน
และดำเนินคดีตามพระราชบัญญัตินี้ และมาตรา ๕๔ บัญญัติว่า ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม
มาตรา ๘ วรรคหนึ่ง มาตรา ๑๕ มาตรา ๒๐ มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘
มาตรา ๓๑ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๘ มาตรา ๔๐ หรือมาตรา ๔๑ ต้องระวางโทษปรับ

/ไม่เกิน...

ไม่เกินสองพันบาท เห็นว่า พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ ประกอบกับพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘ กำหนดให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นและพนักงานเจ้าหน้าที่มีหน้าที่ในการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมืองในเขตพื้นที่รับผิดชอบของตน โดยให้มีอำนาจและหน้าที่ในการดักเตือนหรือจับกุมดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดที่จำหน่ายสินค้าในที่สาธารณะซึ่งไม่เชื่อฟังคำสั่งเตือนหรือฝ่าฝืนข้อห้ามของเจ้าพนักงานท้องถิ่นได้ตามที่กำหนดบทกำหนดโทษไว้ ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีประกาศสำนักงานเขตพระนคร เรื่อง ห้ามทำการค้าบริเวณถนนมหาราช (ตั้งแต่ท่าเตียนถึงท่าช้าง) ถนนหน้าพระลานและถนนหน้าพระธาตุ ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๕๗ ผ่อนปรนให้ผู้ค้า หรือหาบเร่ แผงลอย ให้ทำการค้าได้ถึงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๗ และประกาศสำนักงานเขตพระนคร ลงวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ ผ่อนปรนให้ผู้ค้าทำการค้าจนถึงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ โดยห้ามทำการค้าในบริเวณดังกล่าวตั้งแต่วันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ เป็นต้นไป หากพบการฝ่าฝืนสำนักงานเขตพระนครจะดำเนินการตามกฎหมายกับผู้กระทำความผิดต่อไป แต่ผู้ฟ้องคดีพบว่าภายหลังจากวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ ยังมีผู้ค้า หาบเร่ แผงลอย ทำการค้าในบริเวณดังกล่าว จึงมีหนังสือร้องเรียนไปยังผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสาม ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงได้มีหนังสือสำนักงานเขตพระนคร ที่ กท ๔๐๐๘/๖๖๑๖ ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ แจ้งผู้ฟ้องคดีว่าสำนักงานเขตพระนครได้ดำเนินการจัดเจ้าหน้าที่ชุดสายตรวจเทศกิจกวาดขัน จับกุมเปรียบเทียบปรับผู้ค้าที่ฝ่าฝืนการกระทำความผิดอย่างต่อเนื่อง แต่อาจมีผู้ค้าลักลอบมาตั้งวางขายสินค้าในบางช่วงเวลา ส่วนกรณีการร้องเรียนรับผลประโยชน์จากผู้ค้า ได้ตรวจสอบแล้วไม่พบว่ามีกรกระทำดังกล่าวแต่อย่างใด สำนักงานเขตพระนครจึงได้จัดทำแผนการจัดระเบียบผู้ค้าบริเวณรอบเกาะรัตนโกสินทร์ โดยการยกเลิกผู้ค้าบริเวณถนนมหาราช (ตั้งแต่ท่าเตียนถึงท่าช้าง) ถนนหน้าพระลานและถนนหน้าพระธาตุ ตั้งแต่วันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ เป็นต้นไป ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีประกาศสำนักงานเขตพระนคร เรื่อง ห้ามทำการค้าบริเวณถนนมหาราช (ตั้งแต่ท่าเตียนถึงท่าช้าง) ถนนหน้าพระลานและถนนหน้าพระธาตุ ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๕๗ โดยผ่อนปรนผู้ค้า หรือหาบเร่ แผงลอย ให้ทำการค้าได้ถึงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๗ และประกาศสำนักงานเขตพระนคร ลงวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ ผ่อนปรนให้ผู้ค้าทำการค้าจนถึงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ โดยห้ามทำการค้าในบริเวณดังกล่าวตั้งแต่วันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ เป็นต้นไป

/หากพบว่า...

หากพบว่าฝ่าฝืนสำนักงานเขตพระนครจะดำเนินการตามกฎหมายกับผู้กระทำความผิดต่อไป จึงเป็นการใช้อำนาจของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในการควบคุมผู้ค้า หรือหาบเร่ แผงลอย และดำเนินการเกี่ยวกับการจำหน่ายสินค้าในพื้นที่สาธารณะ โดยกำหนดเงื่อนไข และเงื่อนไขในการผ่อนผันให้ผู้ค้า หรือหาบเร่ แผงลอย ทราบว่าทางราชการได้อนุญาตให้ขายหรือจำหน่ายสินค้าบนถนน หรือในสถานสาธารณะได้ถึงเพียงวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ เท่านั้น เมื่อครบกำหนดตามที่ประกาศดังกล่าวกำหนดระยะเวลาสิ้นสุดไว้ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จะดำเนินการตามกฎหมายกับผู้กระทำความผิดตามบทกำหนดโทษต่อไป อีกทั้ง เมื่อพิจารณาภาพถ่ายที่ผู้ฟ้องคดีนำเสนอต่อศาลที่แสดงให้เห็นว่าเจ้าหน้าที่ได้ติดตั้งแผงกั้นโดยมีป้ายประกาศของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีข้อความห้ามมิให้ผู้ใดตั้งวางหรือทำการค้าบนถนนหรือในที่สาธารณะบริเวณรอบเกาะรัตนโกสินทร์ หากฝ่าฝืนต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ๒,๐๐๐ บาท และข้อความขอบุคคลผู้ค้าที่ให้ความร่วมมือไม่วางจำหน่ายสินค้าบริเวณรอบเกาะรัตนโกสินทร์ รวมทั้งการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้มอบหมายให้เจ้าหน้าที่เทศกิจตรวจตราดูแลในพื้นที่พระนครทั้งหมด โดยเจ้าหน้าที่เทศกิจได้ลงพื้นที่ตรวจตราเป็นประจำทุกวัน ตั้งแต่เวลา ๙ ถึง ๑๘ นาฬิกา และทำรายงานการตรวจพื้นที่ทุกวัน จากเดิมที่ออกตรวจเฉพาะวันอังคาร ช่วงเวลา ๘ ถึง ๑๒ นาฬิกา โดยผลการลงตรวจตราพื้นที่ปรากฏหลักฐานการจับกุมและปรับที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ทำการจับกุมผู้ฝ่าฝืนระหว่างเดือนตุลาคมถึงเดือนธันวาคม ๒๕๕๘ รวม ๙๖ คน และในระหว่างเดือนมกราคมถึงเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ มีการจับกุมและเปรียบเทียบปรับผู้กระทำความผิด จำนวน ๑๑๔ ครั้ง จึงฟังได้ว่าผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามได้ใช้อำนาจและปฏิบัติหน้าที่ตามที่มาตรา ๒๐ วรรคหนึ่ง (๑) มาตรา ๔๔ และมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ ประกอบกับมาตรา ๘๘ วรรคหนึ่ง (๔) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘ ที่กำหนดให้ปฏิบัติแล้ว ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามมิได้ละเลยต่อหน้าที่หรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าเกินสมควรตามที่ผู้ฟ้องคดีอ้างแต่อย่างใด อุตธรรมของผู้ฟ้องคดีฟังไม่ขึ้น

ส่วนที่ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในขณะที่ดำรงตำแหน่งรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครให้สัมภาษณ์ว่า ยังได้ทราบถึงความหละหลวมของเจ้าหน้าที่เทศกิจที่ไม่ปฏิบัติตามนโยบาย การเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการจ่ายเงินสินบนจากผู้ค้าแผงลอย การเรียกรับผลประโยชน์ และมีผู้ค้าหาบเร่แผงลอยกระทำความผิดอยู่ นั้น เห็นว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑

/กล่าวเพื่อ...

กล่าวเพื่อเป็นการป้องปรามการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่เทศกิจ สำนักเทศกิจ และ ๕๐
สำนักงานเขต ข้อกล่าวอ้างของผู้ฟ้องคดีดังกล่าวเป็นกรณีที่ไม่เกี่ยวข้องกับข้อพิพาทในคดีนี้
ศาลจึงไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยในประเด็นนี้แต่อย่างใด

การที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง นั้น ชอบแล้ว ศาลปกครองสูงสุด
เห็นฟ้องด้วย

พิพากษายืน

นายมนูญ บุญญกริยากร
ประธานแผนกคดีสิ่งแวดล้อมในศาลปกครองสูงสุด

ตุลาการเจ้าของสำนวนและ
ตุลาการหัวหน้าคณะ

นายสมรรถชัย วิศวลาภรณ์
ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุด

นายประวิตร บุญเทียม
ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุด

นายสมชัย วัฒนการุณ
ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุด

นายไพบุลย์ วราหะไพฑูรย์
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

ตุลาการผู้แถลงคดี : นายอนนท์ อติเรกสมบัติ

